

Szerialitás (sorrendiség) fejlesztése

A szerialitás típusai

Látási szerialitás (sorrendészlelés) a látással észlelt sorozatok elemeinek sorrendben való felismerése, feldolgozása, többszöri ritmikus megismétlése. Ebben az esetben is vannak jellemző hibák. Nem ritka, hogy 'ló' helyett 'ól'-t olvas, vagy ír a szerialitási nehézséggel küzdő gyermek. vonalrendszerben és a négyzetrács hálózatban nehezen tájékozódik (pl.: több, v. kevesebb négyzetrácsot, vonalközt hagynak ki)

Az auditív szerialitás (sorrendészlelés) hallással észlelt sorozatok elemeinek sorrendben való felismerése, feldolgozása, többszöri ritmikus megismétlése.

A beszédértés és a hozzá tartozó műveletek (olvasás, helyesírás, idegen nyelv tanulása stb.) jelentős mértékben aktivizálják a szeriális észlelést (auditív szerialitást).

Motoros szerialitás (sorrendészlelés) mozgássorozatok és azok elemeinek sorrendben való felismerése, feldolgozása, többszöri ritmikus megismétlése.

A sorrendiség képessége nem csupán a tanuláshoz szükséges. A mindennapi életünkben is nélkülözhetetlen a megfelelő sorrend betartása. Az öltözködés, az étkezés, a tisztálkodás stb. számos sorrendi mozzanatot tartalmaz.

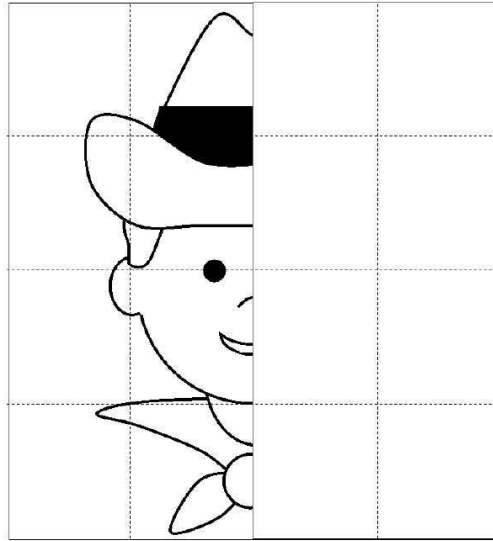
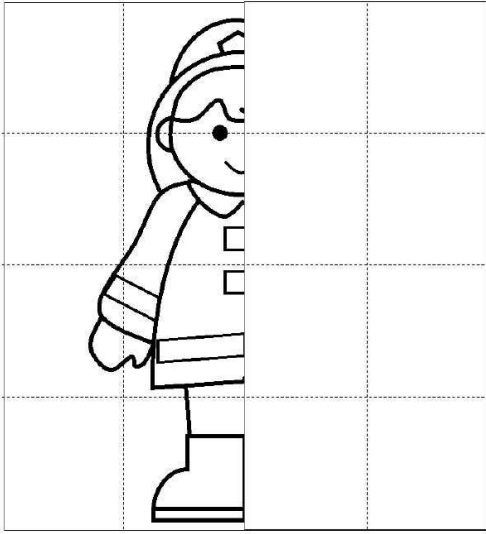
A szeriális képesség észlelési és emlékezeti szinteken működik. Feladattól függően a mennyiséget és a sorrendiséget észlelni és megtartani kell, vagy mind a kettő kognitív folyamatra egyszerre szükség van. Az olvasásértés pl. a szeriális észlelés és megtartás egyidejűségét igényli, mert a tanuló a betű!/szósort észleli és az értelmezéshez a munkamemóriában meg is őrzi.

A fejletlen/sérült szeriális képesség tünetei a tanulásban

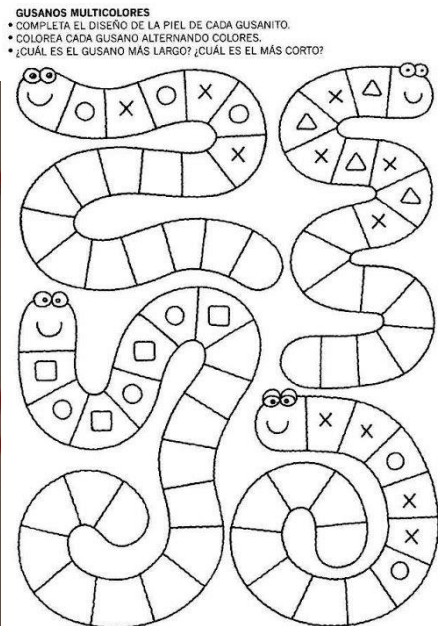
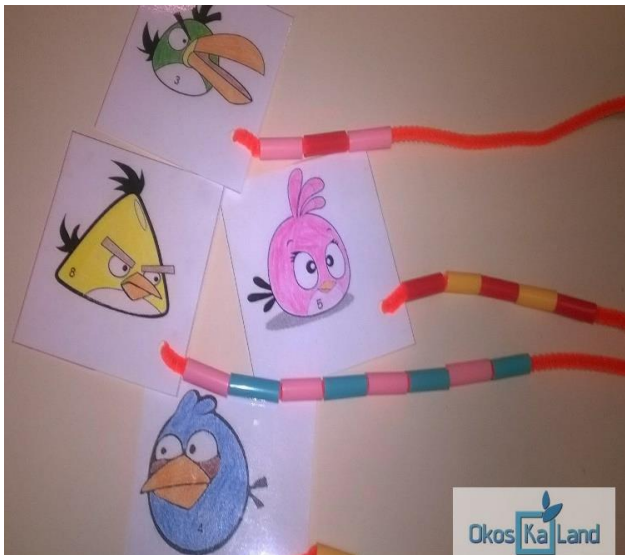
A sorrendi észlelés és megtartás nehézségei a beszédértés és beszédprodukciónak műveleteiben látványosan jelentkeznek. Nem tudnak értelmezni többtagú instrukciókat, csak az elejét, vagy a végét, esetleg egy-egy elemét jegyzi meg. A megértéshez többszörös megerősítés, vagy egyszerűsítés szükséges. Nem követik a mesék tartalmát, nehezen tanulnak verseket. A képesség elmaradásával küzdő tanulók olvasás, írás esetében is elkövetik ugyanezeket a hibákat: betűket, számokat, szótagot, szót hagynak ki, vagy többszöröznek meg. Nem érzik a szótaghatárokat, a szótagolás is nagy nehézséget jelent nekik. Verstanulásnál nem tudják megjegyezni a szavak sorrendjét. Matematikai feladat esetében a számokat cserélik fel, és a sorozatalkotás nagy problémát jelent számukra. A szorzótábla memorizálása leküzdhetetlen nehézség elé állítja őket.

Vizuális szerialitás fejlesztése:

1. Nevek felsorolása, játék azok sorrendjével.
2. Mozgásminták felsorolása, változtatás után is.
3. Képkiegészítés tükrözéssel.

4. Gyöngyfűzések, színek, alakzatok ritmus szerinti folytatása

5. Tárgyakat bizonyos sorrendben kirakunk, majd letakarás után meg kell mondani a sorrendet. Letakarás előtt a gyermek pár másodpercig nézheti.

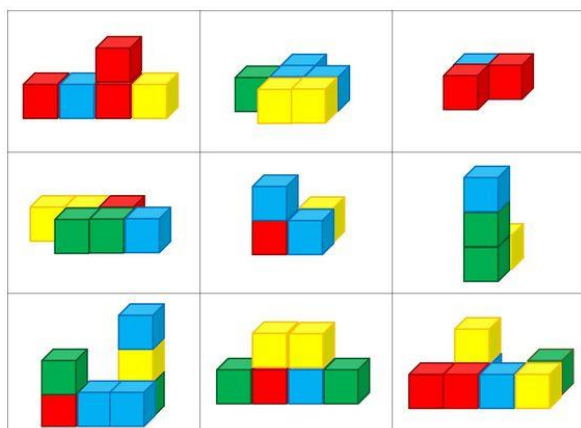
6. Tárgyképekből sorozat alkotása, majd emlékezetből való visszamondása.

7. Képekből vizuális ritmus kirakása. Majd ennek folytatása.

				<input type="text"/>
				<input type="text"/>
				<input type="text"/>
				<input type="text"/>
				<input type="text"/>

8. Kisebb kártyán rajzok vannak, ezeket a gyermek rövidebb ideig nézheti. Először három-négy kártyával/tárggyal kezdjük. Ennek megnézése után letakarjuk, a gyermeknek fel kell idéznie a rajzokat a megfelelő sorrendben. A darabszámot fokozatosan növeljük. De csak akkor lépünk tovább, ha az adott elemszám már biztosan megy.

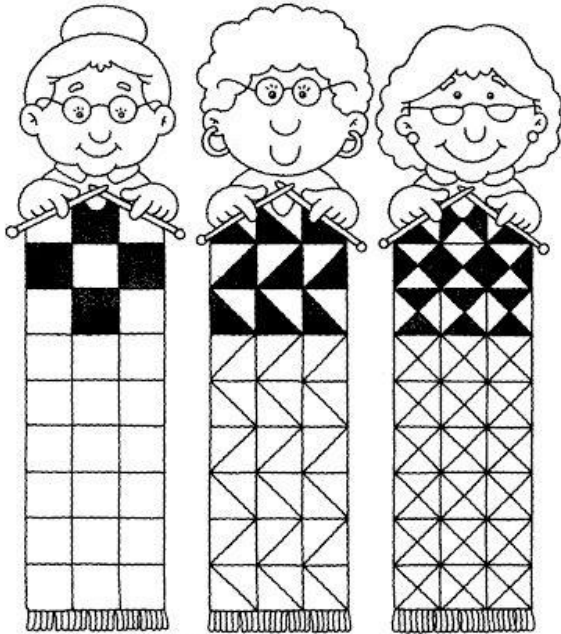
Milyen állatokat láttál a képen?

9. Különböző plüss/textil játékokat sorba rendezünk valamilyen szempont szerint, majd egymás után eldugjuk őket. A gyermek feladata, hogy megjegyezze milyen sorrendben és hova bújtak el az állatok. Később ugyanebben a sorrendben vesszük elő.

10. Testek megtapintása: kocka, téglá, gömb, kúp. Felsorolás ebben a sorrendben. Kiválasztásuk tapintás alapján, majd sorba rendezésük, megnevezésük.

11. Síkidomokból sorozatok alkotása, színezése.

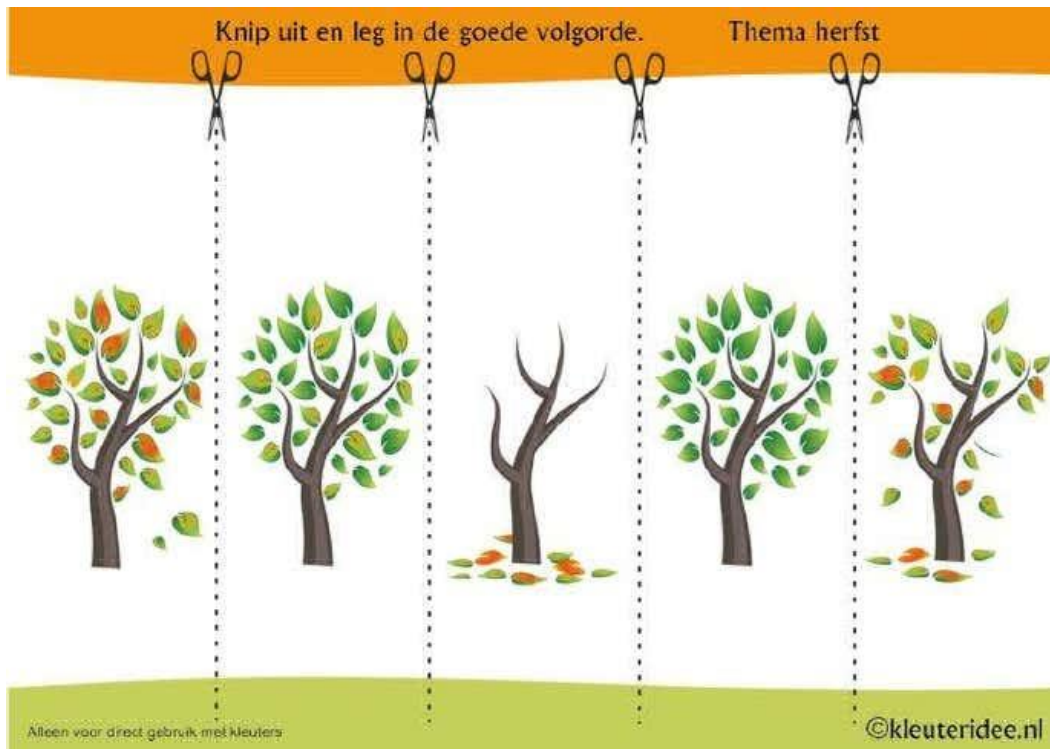
LAS ABUELAS TEJEDORAS
 • OBSERVA EL TEJIDO DE CADA ABUELITA Y COMPLETA EL DISEÑO DE CADA UNO.

• DELINEA Y COMPLETA CADA RENGLÓN.

1-2-3-4-5-6-7-8-9-10

12.Képsorozatot rakunk ki. Megbeszéljük a képen látható történetet, értelmezzük. A sorozat összekeverése után megfelelő sorrendbe kell tenni. Kirakhatunk hibás sorozatot is, észre kell venni a hibát és kikell javítani.

Auditív szeriális emlékezet fejlesztés

1.Súgok valamit a gyermeknek, majd kimegy az osztályból. Amikor visszajön, nem beszélhet, eljåtssza, amit súgtam neki, a többieknek ebből kell kitalálni mit súgtam.

2.Bizalomjáték: Bekötöm a gyermek szemét, így kell különböző tárgyakat kerülgetnie, tapssal, dobolással, zörgésekkel irányítom.

3.Verbálisan kapott cselekvéssort kell a gyermeknek elmondania saját szavaival, majd végrehajtania.

4.Pottyán, puffan: Egy ajtó, vagy kifestített paraván mögött leejtünk különféle tárgyakat, amik leeséskor más-más hangot hallatnak. (könyv, olló, fakocka, kulcs...stb.). Minden leejtet darab után nevezze meg a tárgyat. HA ügyesedik, akkor csak 2-3, esetleg 4 tárgy után sorolja csak föl.

5.Ritmus, vagy mennyiség tapsolása: A gyermeknek utánam kell tapsolnia azt, amit hallott.

Kellemes időtöltést kívánok!

Hegedűs –Puhl Gabriella- gyógypedagógiai asszisztens